

**HOTUBA YA MHE. RIZIKI PEMBE JUMA WAZIRI WA
WIZARA YA MAENDELEO YA JAMII JINSIA WAZEE NA
WATOTO KATIKA KILELE CHA SIKU 16 ZA HARAKATI ZA
KUPINGA UKATILI NA UDHALILISHAJI WA KIJINSIA,
KATIKA UKUMBI WAWILAYA YA KUSINI, MKOA
WA KUSINI - UNGUJA. TAREHE 11/12/2023.**

**MHE. ANNA ATHANUS PAUL, NAIBU WAZIRI WA WIZARA
YA MAENDELEO YA JAMII, JINSIA WAZEE NA WATOTO,
WAHESHIMIWA MKUU WA MKOA KASKAZNIUNU,
NDUGU ABEIDA RASHID ABDALLA, KATIBU MKUU WA
WIZARA YA MAENDELEO YA JAMII, JINSIA WAZEE NA
WATOTO,
NDUGU MUWAKILISHI WA SHIRIKA LA UNWOMEN,
NDUGU MWAKILISHI WA SHIRIKA LA UMOJA WA
MATAIFA LA IDADI YA WATU DUNIANI (UNFPA)
ZANZIBAR,
WAHESHIMIWA WAKUU WA WILAYA MLIPO,
NDUGU MAAFISA WADHAMINI MLIPO,
NDUGU WAKURUGENZI MBALI MBALI MLIPO,
NDUGU MAOFISA KUTOKA WIZARA NA MASHIRIKA
MBALI MBALI,
NDUGU WAANDISHI WA HABARI ,
NDUGU WANANCHI WENZANGU,
NDUGU WAALIKWA, MABIBI NA MABWANA,**

Awali ya yote napenda kumshukuru Mwenyezi Mungu Mwingi wa Rehema kwa kutujaalia afya njema na kutuwezesha kukutana hapa tukiwa wazima wa afya.

Kwa kipekee napenda kuchukua fursa hii kumshukuru Mheshimiwa Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi Mhe. Dkt Hussein Ali Mwinyi kwa kuendelea kutusimamia vyema wananchi wake Wa zanzibari, kuendelea kutupa miongozo na maelekezo ambayo yamekuwa yakituongoza katika kusimamia majukumu ya wizara yetu. Aidha, nichukue nafasi hii pia kumpongeza kwa kutimiza miaka mitatu ya Uongozi wake ambao tumeshuhudia Mapinduzi makubwa ya maendeleo ya Kiuchumi, Kijamii na Kisiasa yakiendelea ndani na nje ya nchi yetu. Tumuombe Mwenyezimungu ampe Afya njema na aendeleo na majukumu yake ya kuiongoza nchi kwa maslahi mapana ya Taifa letu.

NDUGU WASHIRIKI

Pia, nitakuwa mchoyo wa shukurani ikiwa sitowashukuru waandaaji wa shughuli hii, Wizara ya Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto wakiongozwa na Katibu Mkuu shupavu chini

ya usimamizi wake na utoaji wa maelekezo yaliyoweza kutekelezwa na leo hii tunashuhudia mageuzi yaliyopo katika maadhimisho haya. Sambamba na kuwashukuru wakurugenzi wakiongozwa na Mkurugezi Mwenye dhamana ya Maendeleo ya Jamii, Jinsia na Watoto pamoja na Wakuu wa Divisheni zilizopo ndani ya Wizara na nje ya Wizara ambazo zimewezesha kukamilisha shughuli hii. Hongereni sana .

Aidha, napenda kulishukuru Shirika la UN WOMEN, UNICEF na Shirika la Umoja wa Mataifa linaloshughulikia Idadi ya Watu Duniani (UNFPA) kwa kuunga mkono jitihada za serikali katika mapambano ya kuondoa na kutokomeza tatizo la Ukatili na Udhalilishaji wa Kijinsia. Bila ya kusahau wadau wengine ambao sikuwataja ila ninatambua na kuthamini mchango wenu katika harakati za mapambano haya.

NDUGU WASHIRIKI

Chimbuko la siku 16 za wanaharakati za kupinga vitendo vya Ukatili wa Kijinsia ni kampeni ya ulimwenguni kote ambayo chimbuko lake linatokanana na mkutano wa wanaharakati dhidi ya uhalilishaji wa kijinsia uliofanyika mjini Bogota Colombia

America ya kati tarehe 18 – 21 November 1991 kwa kubadilishana mawazo juu ya kupinga vitendo vya ukatili na udhalilishaji wa kijinsia duniani. Mkutano huo uliadhimia na kuchagua siku 16 kuanzia tarehe 25/ Novemba ambayo ni siku ya kimataifa dhidi ya vitendo vya ukatili na udhalilishaji na hadi tarehe 10 Disemba ambayo ni siku ya kimataifa ya haki za binaadamu kwa lengo la kuhusisha masuala ya ukatili na masuala ya haki za binaadamu.

NDUGU WASHIRIKI

Mwaka 1999 Umoja wa mataifa uliridhia na kutangaza kuwa siku 16 za wanaharakati za kupinga ukatili na udhalilishaji wa kijinsia, kwa hapa kwetu Zanzibar harakati hizi zilianzia mwaka 2011 na kuendelea hadi leo kwa kufanya shughuli mbali mbali.

Lengo la maadhimisho haya ni kutathmini juhudi mbali mbali zinazochukuliwa na wadau katika kupambana na vitendo vya ukatili na udhalilishaji wa kijinsia, kuhamasisha wadau na jamii kuchukua hatua dhidi ya vitendo hivi na kupanga mikakati mipya ya kupambana na kadhia hii.

Kwa kawaida maadhimisho haya kwa kila mwaka huwa na ujumbe maalum unaoakisi mikakati ya kuondoa tatizo hilo. Kwa mwaka huu tumelenga kuwaleta pamoja watu wote kwa kupaza sauti na kuonesha hisia zetu na kila mmoja kuonesha hatu za kuchukua katika kukabiliana na tatizo la vitendo vya Ukatili na Udhalilishaji wa Kijinsia.

NDUGU WASHIRIKI

Ujumbe wa mwaka huu **“Wekeza katika kuzuwia Ukatili dhidi ya Wanawake na Watoto.”** Kauli hii kwa hakika ni kauli yenye hitajio la kutafsiriwa kwa nadharia na vitendo. Tumemaliza kuiadhimisha siku 16 za harakati za kupambana na vitendo vya ukatili na Udhalilishaji wa Kijinsia. Na leo hii kwa upande wetu ndio kilele cha siku hii.

NDUGU WASHIRIKI

Nimeelezwa kwamba ujumbe wa mwaka huu unasisitiza haja ya kuwekeza kwa wanawake na watoto katika kutokomeza vitendo vya ukatili na udhalilishaji wa Kijinsia, kufanya hivyo na kuweka mbinu thabiti za kupambana na changamoto zote zinazolenga kurejesha utu, heshima na thamani ya mwanamke na mtoto katika jamii na Taifa kwa ujumla katika kuleta maendeleo. Aidha,

inaweza kuchochea uwepo wa usawa wa Kijinsia na kuimarisha uwajibikaji kwa wote katika kutokomeza vitendo vya Ukatili na Udhalilishaji wa Kijinsia na kuondoa dhana potofu dhidi ya watoto.

Lengo la siku hii kwa leo ni kuwaleta pamoja wanaharakati, wataalamu wa masuala ya Kijamii, wachumi, wanasiasa, viongozi wa dini wa Zanzibar na wanazuoni wengine katika kuweka mikakakti na kuimarisha kazi zao katika kukuza mwitiko wa kushughulikia vitendo vya Ukatili na Udhalilishaji wa Kijinsia.

NDUGU WASHIRIKI

Nimeelezwa kwamba katika siku 16 za harakati za kupambana na vitendo vya ukatili na udhalilishaji wa kijinsia kulikuwa na shughuli mbalimbali ambazo zilihusisha utekelezaji wa vuguvugu la kampeni hii kwa kutoa eleimu kwa jamii juu ya namna ya kujikinga na tendo vya ukatili na udhalilishaji wa kijinsia, utoaji wa ripoti au taarifa za matukio, utoaji wa tunzo kwa wanawake jasiri, mahiri na waandaji wa habari za matukio ya udhalilishaji na Masuala ya uongozi kwa wanawake katika kukuza usawa wa kijinsia. Pia kumekuwepo na makongamano mbalimbali ambayo yote yalilenga kuimarisha utekelezaji wa

kampeni na uwekaji wa mikakati madhubuti ya kukabilia na vitendo hivyo.

NDUGU WASHIRIKI,

Kutokana na tathmini tulizozifanya na uwekaji wa mikakati ya kukabiliana na vitendo vya udhalilishaji, ni jukumu letu sote kutafakari njia na mbinu stahiki za kupambana na matukio ya Ukatili na Udhalilishaji wa Wanawake na Watoto kwa kuangalia sababu na maeneo hatarishi ambayo ndio vyanzo vikuu vinavyopelekea kutokea kwa matukio ya udhalilishaji na kuweka kwa mikakati imara ya kuondoa vikwazo, hivyo kwani kwa pamoja tunaweza katika kutimiza wajibu wetu. Hii itasaidia katika kupunguza kiwango cha matukio ya udhalilishaji kwa jamii na nchi yetu kwa ujumla.

NDUGU WASHIRIKI

Kazi kubwa iliyopo mbele yetu kwa sasa ni kuendelea kuufanyia kazi ujumbe wa mwaka huu ili uendelee kutoa matokeo au kuleta matokeo chanya ya kukabiliana na vitendo vya ukatili na udhalilishaji wa kijinsia. Jukumu la mapambano ni letu sote na

halihitaji kuelezwa mwenyeweni nani bali kila mmoja na nafasi yake anaweza kutekeleza wajibu wake kwa kuzingatia miongozo, taratibu na kanuni elekezi katika kuliendea hilo. Miongoni mwa majukumu makubwa na yamsingi ni kutoa elimu, kuhamisha mila zilizobora na zenye tija kwa kuzingatia utamaduni na silka zetu kama Jamii ya Kizanzibar na Tanzania kwa ujumla.

NDUGU WASHIRIKI

Takwimu zinaonesha kwamba kwa Kipindi cha mwaka 2022, jumla ya matukio 1,360 yameripotwa katika Ofisi ya Mtakwimu Mkuu wa Serikali. Kati ya hayo 651 kubaka, 200 kulawiti, 88 kuingilia kinyume na maumbile, 84 kutorosha, 125 kukashifu, na 212 shambulio. Wilaya zilizokuwa zianaongoza katika matukio hayo ni Magharibi “A”, “B” na Mjini yenye jumla ya matukio 820 kati ya hayo 288 kutoka wilaya ya magharibi “B”, 279 Mjini na 253 Magharibi “A”. Aidha, kwa kipindi cha mwezi Januari hadi Octoba 2023 jumla ya matukio 1,620 (watoto ni 1,360, wanawake 194 na wanaume ni 77) ya Ukatili na Udhalilishaji wa Kijinsia. Matukio hayo yalijumuisha aina mbali mbali ikiwemo Kubaka 771, kulawiti 205, kuingilia kinyume na maumbile 73,

kutorosha 88, kukashifu/ shamulio la aibu 173 na shambulio ni 310.

NDUGU WASHIRIKI,

Aidha, kuna haja ya kutambua na kuweka kampeni maalum za kuyakabili matendo ya udhalilishaji wa Kijinsia kwa kuweka nguvu kazi na kampeni isemayo **“Wekeza katika Kuzuwia Ukatili Dhidi ya Watu Wenye Ulemavu”** na **“Nijuze Nijilinde Dhidi ya Ukatili wa Kijinsia”**. Kundi hili la watu wenye uelemavu limekuwa na changamoto kadhaa ambazo zimekuwa zikiwakabili na hivyo haja ya tafakuri ya kina inahitajika katika kumkomboa Mtu mwenye ulemavu dhidi ya vitendo vya ukatili wa Kijinsia. Aidha, usawa wa kijinsia utakuwa na tafsiri nzuri endapo kila mtu atafanyiwa analostahiki kwa mujibu wa sheria, mila na silka za Zanzibar.

NDUGU WASHIRIKI

Taifa lililobora hujivunia kwa kuwa na nguvu kazi iliyobora na yenye kujitambua na kujituma katika uzalishaji mali na usimamizi wa watu, na sisi tunahaja ya kujifanananisha na watu waliobora ili kuepuka kurudishwa nyuma kimaendeleo na watu wasioitakia mema nchi yetu. Kwa kuzingatia hilo Wizara ninayoiongoza kwa kushirikiana na Wadau wa Maendeleo imedhamiria kufanya mapitio na kuandaa Mpango Kazi Mpya wa Kitaifa wa Kupambana na Vitendo vya Ukatili na Udhalilishaji wa Wawanawake na Watoto bila kuwasahau na Wanaume katika ujumuishaji wa shughuli zitakazotekelezwa kwa mwaka 2023-

2027. Niwaombe wanachi wote na wataalamu wa kada zote kuendelea kutoa mapendekezo na maoni yenu yatakayofanikisha uandaji na utekelezaji wa Mpango Kazi huo mara tu baada ya kutakiwa kufanya hivo kwa kuptia timu ya wataalam na Mtaalam mwelekezi.

NDUGU WASHIRIKI,

Natambua kazi inayofanywa na Wanaharakati na wanazuoni wakiwemo Viongozi wa dini ambao ni muhimili mmoja wa wanajamii katika kusimamia uamrishaji mema na kukataza maovu ndani jamii, niwashukuru sana kwa kutekeleza jukumu hilo na kuisaidia serikali katika kukamilisha na kuyafikia malengo yake. Napenda kuwasisitiza kuwa fursa mliyoipata ya kushajiisha jamii yetu iondokane na vitendo vya ukatili na udhalilishaji wa Kijinsia itumieni vyema kwani mafanikio yatakayopatikana ni yetu sote na kizazi chetu cha sasa na baadae.

NDUGU WASHIRIKI,

Pamoja na juhudi nyingi zinazochukuliwa na serikali na zisizo za Kiserikali, bado vitendo vya udhalilishaji vinaendelea. Jamii bado haijashajiika na kufahamu athari ya vitendo hivi na badala yake inaendeleza rushwa muhali.

Hivyo, ni jukumu letu sote kuendeleza kutoa taaluma ya athari za vitendo hivi ili jamii ipate uelewa wa kina kuhusiana na ubaya wa vitendo hivyo.

NDUGU WASHIRIKI,

Ninajua kwamba kuzungumza ni kipaji lakini kwa leo itoshe kuyasema niliyoyasema ili kuwapa fursa ya kuyatafakari na kuyafanyia kazi, tukiwa na wajibu mkubwa wa kuitumikia Jamii yetu kwa vitendo.

NDUGU WASHIRIKI.

Naomba nimalizie hotuba yangu kwa kuyashukuru Mashirika ambayo tumekuwa tukishirikiana pamoja katika harakati hizo ambayo ni shirika la UNWOMEN, UNFPA Tanzania, UNICEF, IOM, UNESCO, Save the Children, Zanzibar Maisha Bora Foundation, PATHFINDER, C-SEMA, ACTIONAID, Asma Mwinyi Foundation, TAMWA, ZAFELA, ZCRF, na mengineo kwa kutuunga mkono kwenye mapambano ya kupinga vitendo vya udhalilishaji wa wanawake na watoto.

Pia, niwashuru nyote kwa ushiriki wenu na kukubali kuwa mabalozi kwa niaba ya wananchi wengine na viongozi wengine kwa kuamua kuja kuitikia wito wetu. Nisisahau Kamati ya Uratibu wa maandalizi wa shughuli hii kwa namna moja au nyengine kwa kazi kubwa ya kufanikisha shughuli hii.

Ninawashukuru sana na niseme kwamba Ufungaji wa Kampeni ya siku 16 za Harakati za Kupinga Vitendo vya Ukatili na Udhalilishaji wa Kijinsia kwa mwaka 2023 nimezifunga Rasmin.

AHSANTENI SANA KWA KUNISIKILIZA.

